

Særorganutredning – mandat

1 Bakgrunn

I avtalen mellom regjeringspartiene og Venstre sies det at: «Partene er enige om at det skal gjennomføres en utredning om fremtidig organisering av særorganene. PHS må fortsatt sikres nødvendig organisatorisk og faglig uavhengighet». Jf. også Prop. 61 LS (2014-2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen), Innst. 306 S (2014 – 2015) og vedtakene 638 og 639 der Stortinget sluttet seg til at særorganenes fremtidige organisering blir gjenstand for en utredning, samt at det gjøres en vurdering av den fremtidige organiseringen av politiets nasjonale beredskapsressurser. Kriminalitetsutviklingen og behovet for samordnet og effektiv kriminalitetsbekjempelse i fremtiden tilsier også at organiseringen gjennomgås.

2 Mål

Politiet må organiseres på en måte som innebærer at det kan styres og utvikles som ett politi, og slik at behov og ressurser kan ses i sammenheng. Polititjenesten skal i stor grad være likeverdig uansett hvor man bor. I tillegg må det sikres god ressursutnyttelse og samhandling mellom politidistrikt og særorgan, herunder også bedre utnyttelse av kunnskap og informasjon. Det må utvikles gode og kompetente fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens utfordringer knyttet til kriminalitet og samhandling. Etatens kapasitet til å styre, lede og utvikle virksomheten må styrkes.

Særorganenes funksjon og kapasitet må tilpasses den nye politidistriktsstrukturen. Politiets nasjonale beredskapsressurser, som i dag er administrativt plassert som en seksjon i Oslo politidistrikt, skal være en felles ressurs for hele landet. Det er i den forbindelse behov for å vurdere om disse ressurser kan utnyttes bedre, til fordel for alle politidistrikt, om den administrative organiseringen endres. Det er videre behov for å vurdere hvilke nasjonale beredskapsressurser norsk politi skal ha i fremtiden, og innretningen på disse. Videre må det også foretas en vurdering av Politihøgskolens fremtidige organisering og styringsforhold, jf. utvalg fra juni 2014.

3 Oppdrag

I sin utredning skal utvalget:

1. Beskrive og vurdere hvordan særorganene og politiets nasjonale beredskapsressurser i dag ivaretar sine oppgaver.
2. Beskrive hva som skal kjennetegne et særorgan, og hvilke oppgaver og ansvar som bør håndteres av et særorgan.
3. Drøfte fordeler og ulemper ved å legge oppgaver til et særorgan eller et politidistrikt.
4. Beskrive ulike modeller for struktur for, og organisering av, særorganene. Minst ett av alternativene skal legge til grunn uendret ressursbruk på området.

5. Vurdere effektiviseringstiltak og identifisere mulige innsparinger.
6. Foreslå organisering og avgrensning av politiets nasjonale beredskapsressurser.
7. Identifisere nødvendige forbedringspunkter utover eventuelle strukturendringer og anbefale tiltak, for å oppnå en mer lik oppgaveutførelse og polititjeneste i hele landet.
8. Foreta en vurdering av Politihøgskolens fremtidige organisering og styringsforhold som sikrer Politihøgskolens faglige uavhengighet.
9. Vurdere eventuelle distriktpolitiske konsekvenser av forslagene.

Problemstillinger som bør drøftes er blant annet hvilken kompetanse og kapasitet særorganene skal ha, hvilke støttefunksjoner skal gis til politidistriktene og på hvilket organisatorisk nivå bør ansvaret for politiets nasjonale beredskapsressurser ligge. I sitt arbeid skal utvalget i nødvendig utstrekning innhente informasjon fra andre land. Utvalget står fritt til å foreslå oppretting av nye særorgan, nedlegging av eksisterende særorgan, sammenslåing eller regionalisering av særorgan. Utredningen skal leveres som en NOU.

4 Avgrensning

Det organisatoriske forholdet mellom Justis- og beredskapsdepartementet, Politiets sikkerhetstjeneste og Politidirektoratet videreføres som i dag. Videre holdes arbeidsdelingen mellom særorganet Politiets utlendingsenhet og virksomhetene innen utlendingsforvaltningen utenfor.

5 Utvalgets sammensetning og sekretariat

Utvalgets sammensetning er:

- En leder med bred og relevant erfaring, men som pr i dag ikke er knyttet til politiet eller påtalemyndigheten gjennom et ansettelsesforhold.
- Et medlem med erfaring fra omorganiserings- og effektiviseringsprosesser i privat eller offentlig sektor
- Et medlem med bred og relevant IKT-kompetanse
- Et medlem som har erfaring fra sikkerhets- og beredskapsspørsmål, f. eks fra Forsvaret.
- Et medlem utpekt etter forslag fra Riksadvokaten
- Et medlem utpekt etter forslag fra Politidirektoratet
- Et medlem med operativ erfaring fra beredskapsarbeid
- Et medlem utpekt etter forslag fra de ansatte i politiet
- Et medlem med erfaring fra arbeid mot kompleks økonomisk kriminalitet

Utvalgets arbeid støttes av et sekretariat bestående av to medarbeidere med utredningskompetanse.